

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні економічні відносини

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». XV с. (денна форма навчання).

Розробник: Завидівська О.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол від “27” грудня 2018 року № 7

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

_____ (підпис) (Павленчик Н.Ф.) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		4-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 2,6 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		36 год.	-
		Практичні, семінарські	
		36 год.	-
		Самостійна робота	
		48 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань – 07 «Управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є змістовна сутність міжнародних економічних відносин, їх роль та значення в життєдіяльності людського суспільства, загальних світогосподарських процесах, функціонуванні світового господарства та міжнародних взаємовідносинах.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної й спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є:

- розуміння сутності МЕВ, їх еволюції, чинників і рівнів розвитку;
- визначення структури та основних засад розвитку МЕВ в системі сучасних світогосподарських процесів.
- засвоєння категоріального апарату, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;
- знання форм МЕВ, особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- уміння творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- економічну сутність та основні теорії розвитку МЕВ;
- процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік;
- методичні підходи до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ;

- культуру сучасного економічного мислення.

ВМІТИ:

- використовувати набуті знання для самостійного аналізу світогосподарських процесів та прийняття на цій основі правильних, обґрунтованих, виважених управлінських рішень;

- самостійно використовувати новітні підходи до оцінки еволюційного характеру розвитку системи МEB;

- аналізувати роль та місце країни на світових товарних та фінансових ринках;

- визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових відносин на різних рівнях господарювання;

- використовувати емпіричний та статистичний аналіз стану міжнародного середовища для обґрунтування стратегій ЗЕД на рівні окремих підприємств;

- самостійно використовувати методики проведення порівняльного аналізу щодо загроз та переваг для вітчизняних підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Основи підприємницької діяльності», «Економіка та фінанси підприємств», «Мікроекономіка».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль №1

«Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин»

Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)

1. Міжнародний поділ праці (МПП) як основа МЕС
2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва
3. Етапи та особливості розвитку світового господарства.
4. Сутність, предмет та структура МЕВ.

Тема 2. Середовище МЕВ

1. Сутність та особливості середовища МЕВ
2. Характеристика факторів політико-правового середовища
3. Характеристика факторів економічного середовища
4. Характеристика факторів соціально-культурного середовища

5. Характеристика факторів інфраструктурного середовища

Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД)

1. Основні риси розвитку МЕД
2. Методологічна база дослідження МЕД
3. Економічні інтереси та економічні закони сучасної МЕД

**Змістовний модуль №2
«Міжнародний рух чинників виробництва»**

Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг

1. Сутнісна характеристика світового ринку
2. Класифікація товарів і послуг на світовому ринку
3. Економічна основа та теорії розвитку міжнародної торгівлі

Тема 5. Міжнародна торгівля в системі МЕВ

1. Сутність та значення міжнародної торгівлі в системі МЕВ
2. Система показників, що характеризує участь країн у міжнародній торгівлі
3. Механізм та форми міжнародної торгівлі
4. Основні методи міжнародної торгівлі

Тема 6. Ціноутворення в міжнародній торгівлі

1. Сутність ціноутворення на світовому ринку
2. Класифікація цін на світових товарних ринках
3. Основні методи встановлення зовнішньоторговельних цін

Тема 7. Міжнародна торговельна політика

1. Види міжнародної торгової політики
2. Методи державного регулювання міжнародної торгівлі
3. Рівні та види державного регулювання міжнародної торгівлі
4. СОТ та її роль в міжнародній торгівлі товарами

Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини

1. Суть та особливості науково-технічних відносин
2. Міжнародна передача технологій
3. Міжнародне технічне сприяння

Тема 9. Світовий фінансовий ринок

1. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку
2. Функції та структура світового фінансового ринку
3. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків

Тема 10. Міжнародний кредит

1. Сутність та функції міжнародного кредиту
2. Загальна характеристика кредитів у зовнішній торгівлі
3. Особливості формування і розвитку світового ринку позичкових капіталів

Тема 11. Світовий ринок праці

1. Сутність світового ринку праці
2. Структура та особливості формування світового ринку праці
3. Історія та особливості розвитку сучасного світового ринку праці

Тема 12. Міжнародна трудова міграція

1. Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів
2. Напрями та наслідки міжнародної міграції робочої сили
3. Регулювання міжнародних міграційних процесів
4. Інтеграція України в міждержавний обмін робочою силою

Змістовний модуль №3

«Світова валютна система та міжнародні розрахунки, глобалізаційні процеси в МЄВ»

Тема 13. Світова валютна система

1. Суть та взаємозв'язки національних, міжнародних та світових валютних систем
2. Валюта в міждержавних відносинах, види валют та їх оборотність
3. Поняття та режими валютного курсу
4. Етапи еволюції світової валютної системи
5. Характеристика Європейської валютної системи
6. Міжнародна система організації валютних ринків

Тема 14. Міжнародні розрахунки

1. Загальна характеристика та особливості міжнародних розрахунків
2. Техніка здійснення міжнародних розрахункових операцій
3. Засоби платежу, що використовуються при здійсненні міжнародних розрахунків
4. Міжнародні платіжні системи
5. Заходи державного регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин

Тема 15. Глобалізація економічного розвитку

1. Глобалізація як нова якість інтернаціоналізації
2. Глобальні проблеми світового господарства
3. Інтеграція України у світову економіку

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
<i>Змістовний модуль 1. «Теоретичні засади розвитку міжнародних економічних відносин»</i>					
		л	п	інд.	с.р.
Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)	10	4	4	-	2
Тема 2. Середовище МЕВ	10	4	4	-	2
Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД)	6	2	2	-	2
Разом за змістовим модулем 1	26	10	10	-	6
<i>Змістовний модуль 2. «Міжнародний рух чинників виробництва»</i>					
Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг	6	2	2	-	2
Тема 5. Міжнародна торгівля в системі МЕВ	6	2	2	-	2
Тема 6. Ціноутворення в міжнародній торгівлі	6	2	2	-	2
Тема 7. Міжнародна торговельна політика	6	2	2	-	2
Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини	6	2	2		2
Тема 9. Світовий фінансовий ринок	6	2	2		2
Тема 10. Міжнародний кредит	6	2	2		2
Тема 11. Світовий ринок праці	6	2	2		2
Тема 12. Міжнародна трудова міграція	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2	54	18	18	-	18
<i>Змістовний модуль 3. «Світова валютна система та міжнародні розрахунки, глобалізаційні процеси в МЕВ»</i>					
Тема 13. Світова валютна система	16	4	4		8
Тема 14. Міжнародні розрахунки	12	2	2		8
Тема 15. Глобалізація економічного розвитку	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 3	40	8	8		24
УСЬОГО ГОДИН	120 год.	36	36	-	48

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Семінарське заняття №1 Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)	4
2.	Семінарське заняття №2 Тема 2. Середовище МЕВ	4
3.	Семінарське заняття №3 Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД)	2
4.	Семінарське заняття №4 Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг	2
5.	Семінарське заняття №5 Тема 5. Міжнародна торгівля в системі МЕВ	2
6.	Семінарське заняття №6 Тема 6. Ціноутворення в міжнародній торгівлі	2
7.	Семінарське заняття №7 Тема 7. Міжнародна торговельна політика	2
8.	Семінарське заняття №8 Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини	2
9.	Семінарське заняття №9 Тема 9. Світовий фінансовий ринок	2
10.	Семінарське заняття №10 Тема 10. Міжнародний кредит	2
11.	Семінарське заняття №11 Тема 11. Світовий ринок праці	2
12.	Семінарське заняття №12 Тема 12. Міжнародна трудова міграція	2
13.	Семінарське заняття №13 Тема 13. Світова валютна система	4
14.	Семінарське заняття №14 Тема 14. Міжнародні розрахунки	2
15.	Семінарське заняття №15 Тема 15. Глобалізація економічного розвитку	2
	Всього	36

6. Теми практичних занять

-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)	2

	Основні особливості функціонування світового господарства другої половини ХХ-го ст. Характерні ознаки настання нового етапу в розвитку світового господарства. «Центри економічної сили», «полюси світової економіки».	
2.	Тема 2. Середовище МЕВ Інформаційно-комунікаційні системи в МЕВ. Мережі інформаційних агентств, які збирають інформацію, класифікують її, кодують та передають користувачам. Міжнародна пошта, електронна пошта. Міжнародні супутникові системи зв'язку. Міжнародні комп'ютерні мережі (INTERNET).	2
3.	Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД) Система національних рахунків (СНР), як система взаємозалежних показників розвитку економіки на макрорівні. Узгодження національних і інтернаціональних інтересів.	2
4.	Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг Теорія відносної забезпеченості чинниками виробництва Хекшера-Оліна і парадокс Леонтьєва. Умови торгівлі.	2
5.	Тема 5. Міжнародна торгівля в системі МЕВ Міжнародні торги, як метод розміщення замовлень купівлі-продажу або підяду. Етапи проведення та особливості міжнародних торгів.	2
6.	Тема 6. Ціноутворення в міжнародній торгівлі Комерційні поправки при визначенні цін на світових товарних ринках.	2
7.	Тема 7. Міжнародна торговельна політика Багатостороннє регулювання торговельно-економічних відносин країн світової співдружності на основі заходів Генеральної угоди про тарифи та торгівлю (ГАТТ). Базові принципи торговельних відносин між державами, закріплені статтями ГАТТ.	2
8.	Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини Технологічні гранти.	2
9.	Тема 9. Світовий фінансовий ринок Прямі учасники фінансових операцій ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів, валютного ринку, страхового ринку, ринку золота, ринку нерухомості.	2
10.	Тема 10. Міжнародний кредит Географічна та інституціональна структура ринку позичкових капіталів. Основні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування.	2
11.	Тема 11. Світовий ринок праці Основні моделі трудових відносин, які характеризують сучасний світовий ринок праці.	2
12.	Тема 12. Міжнародна трудова міграція Україна у світових міграційних процесах та її перспективи на міжнародному ринку праці. Сучасні масштаби міграційного руху населення України.	2
13.	Тема 13. Світова валютна система Основні етапи розвитку міжнародної валютної системи. Паризька,	8

	Генуезька, Бреттон-Вудська та Ямайська валютні системи: основні принципи, загальна характеристика, причини кризи та особливості. Європейська валютна система (ЄВС) як форма регулювання валютних відносин країн Західної Європи. Історія створення Європейської валютної систем. Основні риси ЄВС. План «Делора», як трирівневий план валютного об'єднання Європи, його етапи.	
14.	Тема 14. Міжнародні розрахунки Диверсифікація валютних резервів як засіб мінімізації валютних ризиків. Застосування валютних обмежень з метою впливу на обсяги здійснюваних валютних операцій. Міждержавні валютно-кредитні організації, що належать до системи інституціональних структур регулювання світової економіки і валютно-фінансових відносин.	8
15.	Тема 15. Глобалізація економічного розвитку Умови євроінтеграційної стратегії України: адаптація законодавства України до законодавства ЄС; економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною та ЄС; безпека України у контексті загальноєвропейської безпеки; політична консолідація та зміцнення демократії; адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС; культурно-освітня і науково-технічна інтеграція; регіональна інтеграція України; галузева співпраця; співробітництво у галузі охорони довкілля. Інтеграція України до ЄС через транскордонне співробітництво.	8
	ВСЬОГО	48

8. Індивідуальні завдання

-

9. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, розв'язування творчих завдань, міні-лекції, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, ділові та рольові ігри, банки візуального супроводження.

10. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» здійснюється на основі комплексного підходу з використанням рейтингової системи оцінки знань студентів за **100**-бальною шкалою.

Семестрова оцінка студента формується на основі суми балів, які він отримує за роботу протягом семестру:

1. Робота на семінарських заняттях - 72 бали;
2. Робота на лекціях - 18 балів;
3. Творча складова (виконання та захист реферативної роботи за обраної темою) - 10 балів.

У загальному підсумку студент отримує **100 балів:**

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1.	Тема 1. Міжнародна економічна система (МЕС) та міжнародні економічні відносини (МЕВ)	0-10
2.	Тема 2. Середовище МЕВ	0-10
3.	Тема 3. Міжнародна економічна діяльність (МЕД)	0-5
4.	Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг	0-5
5.	Тема 5. Міжнародна торгівля в системі МЕВ	0-5
6.	Тема 6. Ціноутворення в міжнародній торгівлі	0-5
7.	Тема 7. Міжнародна торговельна політика	0-5
8.	Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини	0-5
9.	Тема 9. Світовий фінансовий ринок	0-5
10.	Тема 10. Міжнародний кредит	0-5
11.	Тема 11. Світовий ринок праці	0-5
12.	Тема 12. Міжнародна трудова міграція	0-5
13.	Тема 13. Світова валютна система	0-10
14.	Тема 14. Міжнародні розрахунки	0-5
15.	Тема 15. Глобалізація економічного розвитку	0-5
16.	Виконання та захист реферативної роботи за обраною темою	0-10
	Всього	100

До залікової відомості вносяться результати поточного, а також їх сумарна оцінка за 100-бальною системою, 4-бальною шкалою оцінювання та оцінкою за шкалою ECTS.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Залікові вимоги

з дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

1. Міжнародний поділ праці (МПП) як основа МЕС
2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва
3. Етапи та особливості розвитку світового господарства
4. Сутність, предмет та структура МЄВ
5. Сутність та особливості середовища МЄВ
6. Характеристика факторів політико-правового середовища
7. Характеристика факторів економічного середовища
8. Характеристика факторів соціально-культурного середовища
9. Характеристика факторів інфраструктурного середовища
10. Основні риси розвитку МЄД
11. Методологічна база дослідження МЄД
12. Економічні інтереси та економічні закони сучасної МЄД
13. Сутнісна характеристика світового ринку
14. Класифікація товарів і послуг на світовому ринку
15. Економічна основа та теорії розвитку міжнародної торгівлі
16. Сутність та значення міжнародної торгівлі в системі МЄВ
17. Система показників, що характеризує участь країн у міжнародній торгівлі
18. Механізм та форми міжнародної торгівлі
19. Основні методи міжнародної торгівлі
20. Сутність ціноутворення на світовому ринку
21. Класифікація цін на світових товарних ринках
22. Основні методи встановлення зовнішньоторговельних цін
23. Види міжнародної торгової політики
24. Методи державного регулювання міжнародної торгівлі
25. Рівні та види державного регулювання міжнародної торгівлі
26. СОТ та її роль в міжнародній торгівлі товарами
27. Суть та особливості науково-технічних відносин
28. Міжнародна передача технологій
29. Міжнародне технічне сприяння
30. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку
31. Функції та структура світового фінансового ринку
32. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків
33. Сутність та функції міжнародного кредиту
34. Загальна характеристика кредитів у зовнішній торгівлі
35. Особливості формування і розвитку світового ринку позичкових капіталів
36. Сутність світового ринку праці
37. Структура та особливості формування світового ринку праці
38. Історія та особливості розвитку сучасного світового ринку праці
39. Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів
40. Напрями та наслідки міжнародної міграції робочої сили
41. Регулювання міжнародних міграційних процесів
42. Інтеграція України в міждержавний обмін робочою силою

43. Суть та взаємозв'язки національних, міжнародних та світових валютних систем
44. Валюта в міждержавних відносинах, види валют та їх оборотність
45. Поняття та режими валютного курсу
46. Етапи еволюції світової валютної системи
47. Характеристика Європейської валютної системи
48. Міжнародна система організації валютних ринків
49. Загальна характеристика та особливості міжнародних розрахунків
50. Техніка здійснення міжнародних розрахункових операцій
51. Засоби платежу, що використовуються при здійсненні міжнародних розрахунків
52. Міжнародні платіжні системи
53. Заходи державного регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин
54. Глобалізація як нова якість інтернаціоналізації
55. Глобальні проблеми світового господарства
56. Інтеграція України у світову економіку

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».
2. Робоча навчальна програма з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».
3. Конспект лекцій (на паперовому та електронному носіях).
4. Мультимедійний супровід лекцій (на електронному носії)
4. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять.
5. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.
6. Залікові вимоги.

13. Рекомендована література

Основна

1. Козак Ю. Г., Заєць М. А. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса - «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
2. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.
3. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
4. Козак Ю. Г., Ковалевський Ю. В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 292 с.
5. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

Допоміжна

1. Гіл, Чарльз. Міжнародний бізнес. Конкуренція на глобальному ринку. – К.: Основи, 2001. – 648с.
2. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини : підручник / Л.М. Горбач, О.В. Плотніков. – К.: Кондор, 2009. – 264 с.
3. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б. Даниленко. – 7-е вид. – К.: Знання, 2008. – 406 с.

4. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль I. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.
5. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.
6. Международные экономические отношения / Под ред. И. П. Фаминского. – М.: Юристъ, 2001. – 750 с.
7. Моделювання міжнародних відносин: Навч. посіб. / Р.В. Вовк. – К.: Знання, 2012. – 246 с.
8. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини. Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 374 с.
9. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А.С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с.
10. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В.О. Шевчук. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
11. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І.М. Школа, В.М. Козменко, О.В. Бабінська ; Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – вид 2-ге., переробл. і допов. – Чернівці : Книги-XXI, 2007. – 544 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
4. <http://www.cnn.com> – новини CNN
5. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
6. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
7. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
8. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РЄ